

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 2 februari 2018

96/2018

Lag om ändring av körkortslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i körkortslagen (386/2011) 65 § 3 mom.,

ändras 64 § 1 mom. och 2 mom. 3 och 4 punkten, det inledande stycket i 65 § 1 mom., 66 § 2 mom., 67 § 1 och 3 mom., 67 a § 1 och 2 mom., 68 §, 68 a § 1, 3 och 4 mom., 69 §, 70 § 1 mom. 5 och 6 punkten, 72 § och 101 § 2 mom.,

av dem 64 § 1 mom., 66 § 2 mom., 68 § och 101 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1081/2012, 67 § 1 och 3 mom., 67 a § 1 och 2 mom., 68 a § 1, 3 och 4 mom. samt 69 § sådana de lyder i lag 731/2016 och 72 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012, 70/2015 och 731/2016, samt

fogas till lagen nya 76 a, 76 b och 95 a § som följer:

7 kap.

Körförbud och andra påföljder

64 §

Föreläggande om körförbud

Polisen ska meddela föraren av ett motordrivet fordon körförbud, om föraren konstaterats ha gjort sig skyldig till grovt äventyrande av trafiksäkerheten enligt 23 kap. 2 §, rattfylleri enligt 23 kap. 3 § eller grovt rattfylleri enligt 23 kap. 4 § i strafflagen eller brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen enligt 44 kap. 13 § i strafflagen. Körförbud behöver inte meddelas, om föraren inte döms till straff för något av de ovannämnda brotten.

Polisen ska meddela en körrättsinnehavare körförbud om

3) han eller hon konstaterats ha gjort sig skyldig till äventyrande av trafiksäkerheten enligt 23 kap. 1 § i strafflagen vid körning av ett motordrivet fordon och gärningen tyder på allvarlig likgiltighet för trafiksäkerheten,

4) han eller hon konstaterats ha gjort sig skyldig till förande av forskaffningsmedel utan behörighet enligt 23 kap. 10 § i strafflagen, eller

96/2018

65 §

Körförbud på grundval av återkommande förseelser

Polisen ska meddela en körrättsinnehavare körförbud, om det har konstaterats att denne minst fyra gånger på två år eller tre gånger på ett år har gjort sig skyldig till följande vid körning med motordrivet fordon:

— — — — —

66 §

Körförbudets längd

— — — — —

Körförbudet gäller i högst fem år. I beslutet om körförbud ska förbudets sista giltighetsdag anges. Körförbud enligt 64 och 65 § ska meddelas så att det verkställs omedelbart efter det att beslutet om körförbud har fattats. Beslutet om körförbud får verkställas även om besvär anförs över det eller över det brottmål som beslutet grundar sig på.

— — — — —

67 §

Villkorligt körförbud

Om inte allmänintresset kräver något annat, kan polisen förklara körförbudet för en gärning enligt 64 § 1 mom. villkorligt, om körrätt är nödvändig på grund av personens yrke eller av andra särskilt vägande skäl och gärningen inte har riskerat någons säkerhet. På körförbudets längd tillämpas bestämmelserna i 66 §.

— — — — —

Om körförbudet är villkorligt, ska polisen också bestämma en prøvotid som är minst ett och högst tre år. Prövotiden börjar när beslutet om villkorligt körförbud meddelas och upphör den dag som anges i beslutet om körförbud.

— — — — —

67 a §

Alkolåsövervakad körrätt

Polisen ska besluta om alkolåsövervakad körrätt för en person som gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri enligt 67 § 2 mom., om den som ska meddelas körförbud begär det. Den som ska meddelas alkolåsövervakad körrätt ska ha vanlig vistelseort i Finland och får inte vara belagd med körförbud av någon annan orsak. På meddelande av övervakad körrätt tillämpas inte de på prövning beroende förutsättningarna för villkorligt körförbud som föreskrivs i 67 § 1 mom.

Den som misstänks för ett brott som avses i 1 mom. får redan under förundersökningen begära alkolåsövervakad körrätt, fastän brottmålet ännu inte har avgjorts.

— — — — —

68 §

Verkställande av villkorligt körförbud

Polisen ska bestämma att ett villkorligt körförbud ska verkställas, om det konstateras att den som fått körförbud under prøvotiden har gjort sig skyldig till en gärning enligt 64 § 1 mom. Polisen kan dock avstå från att bestämma att ett villkorligt körförbud ska verkställas, om föraren inte döms till straff för en gärning enligt 64 § 1 mom. När det be-

stäms att ett villkorligt körförbud ska verkställas, ska förbudets sista giltighetsdag vara den sista giltighetsdagen för det längst gällande körförbudet. Beslutet om verkställighet av villkorligt körförbud får verkställas även om besvär anförs över det eller över det brottmål som beslutet grundar sig på.

I beslutet om verkställighet av villkorligt körförbud ska anges vilka omständigheter som beslutet om verkställighet av det villkorliga körförbudet grundar sig på. Det villkorliga körförbudet förfaller, om det inte inom ett år från det att prøvotiden har gått ut har bestämts att det ska verkställas.

68 a §

Hur alkoholövervakad körrätt sätts i kraft och upphör att gälla

För att en alkoholövervakad körrätt som meddelats efter det att brottmålet avgjorts eller under förundersökningen ska kunna sättas i kraft ska den övervakade för polisen lägga fram ett intyg över att han eller hon har besökt läkare eller någon annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för att diskutera användningen av berusningsmedel och deras inverkan på hälsan och de möjligheter det finns att få vård för missbruk.

Polisen kan ändra körrätten till prøvotid så att den gäller körning av fordon som hör till en eller flera kategorier under tiden med övervakad körrätt. Körrätt för körkortskategorierna i grupp 2 kan fortsätta att gälla även utan körrätt för fordon i kategori B, men på körkortet ska då som begränsning antecknas att det är giltigt bara i Finland. Den av polisen ändrade körrätten återställs när polisen, då den övervakade körrätten upphör, återlämnar det körkort som motsvarar den tidigare körrätten och som är i polisens besittning.

Den övervakade körrätten börjar när körkortet eller det temporära körkortet lämnas ut till den övervakade och upphör den dag då den prøvotid som polisen har bestämt löper ut. Om ett temporärt körkort inte lämnas ut till den övervakade eller om den övervakade inte ansöker om ett körkort som motsvarar övervakad körrätt, upphör den övervakade körrätten den dag då prøvotiden för det villkorliga körförbudet löper ut.

69 §

Återkallelse av alkoholövervakad körrätt

Polisen ska återkalla en alkoholövervakad körrätt och besluta att ett villkorligt körförbud ska verkställas i dess helhet, om den övervakade under prøvotiden begär att beslutet om övervakad körrätt ska återkallas eller om denne utan godtagbar orsak bryter mot begränsningarna i den alkoholövervakade körrätten genom att

- 1) framföra något annat fordon än ett fordon som är tillåtet enligt 68 a § 3 mom., eller
- 2) påverka alkoholsets funktionsduglighet i strid med 7 § 3 mom. i lagen om alkohol.

Om den som ska meddelas körförbud har blivit belagd med temporärt körförbud med stöd av 1 mom. innan körförbudet har meddelats och denne fortfarande begär alkoholövervakad körrätt, ska polisen avgöra om det finns en godtagbar orsak som avses i 1 mom. till gärningen eller försummelsen.

70 §

Temporärt körförbud

En polisman har rätt att meddela en körrättsinnehavare temporärt körförbud och omhänderta körkortet eller, om körkortet ännu inte har lämnats ut, intyget över förarexamen i följande fall:

- 5) om begäran enligt 69 § 1 mom. återtas, eller

6) om det finns anledning att misstänka att körrättsinnehavaren har gjort sig skyldig till en gärning som avses i 69 § 1 mom. 1 eller 2 punkten.

— — — — —

72 §

Längden på temporärt körförbud

I det fall som avses i 70 § 1 mom. 1 punkten fortsätter det temporära körförbudet att gälla tills ett beslut om körförbud enligt 64 § fattas. I de fall som avses i 70 § 1 mom. 2 punkten ska polisen utan dröjsmål besluta om det temporära körförbudet ska fortsätta att gälla eller inte. Om det är sannolikt att den som har belagts med temporärt körförbud har gjort sig skyldig till en gärning som avses i 70 § 1 mom. 2 punkten, ska det temporära körförbudet fortsätta att gälla tills ett beslut om körförbud enligt 64 § fattas.

Om det på grundval av förundersökningen är uppenbart att villkorligt körförbud kommer att meddelas, får polisen redan innan beslutet om körförbud fattas bestämma att det temporära körförbudet ska upphöra eller, om förutsättningarna enligt 67 a § är uppfyllda, besluta om alkoholövervakad kör rätt.

Polisen kan också annars på motiverad begäran bestämma att det temporära körförbudet ska upphöra, om det med beaktande av längden på behandlingen av brottmålet, hur allvarligt det misstänkta brottet är, de konsekvenser som anges i 66 § 4 mom. eller övriga omständigheter finns vägande skäl för detta och ett till körförbudet anknutet brottmål är anhängigt vid domstol.

I de fall som avses i 70 § 1 mom. 3 och 4 punkten ska den polisman som meddelat temporärt körförbud utan dröjsmål underrätta den polis som beslutar om körförbud. Denna ska utan dröjsmål i ett i 3 punkten avsett fall besluta om körförbud och i ett i 4 punkten avsett fall att det temporära körförbudet ska fortsätta att gälla. Polisen ska fatta ett sådant beslut också när körrätten redan har upphört att gälla efter det att temporärt körförbud meddelats.

Polisen ska utan dröjsmål återlämna körkortet eller ge ett temporärt körkort och underrätta kör rättsinnehavaren om att körrätten fortbestår, om

1) åtal inte väcks för en gärning som avses i 70 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller åtalet förkastas eller om körförbudet för gärningen meddelas villkorligt eller om åklagaren avstår från att utfärda strafföreläggande för gärningen med stöd av 30 § 1 mom. i lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010),

2) körförbud inte meddelas i fall som avses i 70 § 1 mom. 3 punkten, eller

3) temporärt körförbud inte hålls i kraft i fall som avses i 70 § 1 mom. 4 punkten.

I de fall som avses i 70 § 1 mom. 5 och 6 punkten fortsätter det temporära körförbudet att gälla tills polisen beslutar om alkoholövervakad kör rätt.

76 a §

Förfarande i ärenden som gäller körförbud på straffrättsliga grunder

Körförbud som avses i 64 § 1 mom., 64 § 2 mom. 3 och 4 punkten och 65 § får meddelas när ett ordningsbotsföreläggande, bötesföreläggande, strafföreläggande eller en dom som gäller en gärning som avses i de bestämmelserna har meddelats. Ärendet om körförbud ska behandlas utan dröjsmål efter det att det ovan avsedda avgörandet har meddelats.

I ärenden som gäller körförbud ska föraren ges tillfälle att bli hörd innan beslutet i ärendet fattas. Information om möjligheten att bli hörd får ges föraren redan innan det i 1 mom. avsedda fällande avgörandet meddelas och så snart föraren har underrättats om att han eller hon misstänks för ett brott som leder till körförbud.

Om föraren är belagd med temporärt körförbud eller av någon annan orsak inte har kör rätt när ett beslut om körförbud som avses i 1 mom. fattas, får föraren delges beslutet om körförbud genom brev per post.

76 b §

Inverkan på körförbud av ändringssökande i brottmål

Om ett avgörande genom vilket en gärning enligt 64 § 1 mom. eller 64 § 2 mom. 3 eller 4 punkten har tillräknats föraren har upphävts med anledning av ändringssökande, ska polisen på eget initiativ upphäva körförbudet utan dröjsmål. Om föraren med anledning av ändringssökande har tillräknats något annat i ovan avsedda bestämmelser avsett brott än det som beslutet om körförbud grundar sig på, ska polisen på eget initiativ och utan dröjsmål bedöma om det finns skäl att ändra det tidigare beslutet om körförbud, och vid behov utfärda ett nytt beslut.

Om det vid ändringssökande med avseende på bedömningen av en gärning enligt 64 § 1 mom. eller 64 § 2 mom. 3 eller 4 punkten eller den påföljd som förelagts för gärningen har skett någon annan ändring än en sådan som avses i 1 mom. i denna paragraf, kan polisen på förarens begäran ändra beslutet om körförbud.

Om något av de fällande avgöranden som lett till körförbud enligt 65 § har upphävts med anledning av ändringssökande, kan polisen på förarens begäran ändra beslutet om körförbud.

Begäran som avses i 2 och 3 mom. ska framföras skriftligen.

Polisen får också på eget initiativ göra en ändring enligt 2 och 3 mom. i sitt tidigare beslut om körförbud. När det gäller beslut om avses i 1–3 mom., behöver föraren inte höras innan beslutet fattas, om ändringen sker tills hans eller hennes fördel. Polisen får fatta ett beslut som avses i 1–3 mom. trots överklagande som gäller körförbudet.

95 a §

Sökande av ändring i beslut om körförbud

Trots bestämmelserna i 95 § får omprövning av ett beslut enligt 7 kap. begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

101 §

Anmälan till fordonstrafikregistret

Trots sekretessbestämmelserna ska domstolen, åklagaren och polisen till fordonstrafikregistret anmäla uppgift om straff eller körförbud som den meddelat för brott som avses i 64 §, avslag på yrkande om körförbud, meddelande av alkoholövervakad körrätt eller verkställigheten av ett villkorligt körförbud. Fullföljdsdomstolen ska också lämna anmälan om straff som inte påförts eller åtal som förkastats, när domstolen i samband med överklagande har upphävt eller undanröjt ett straff som dömts ut eller påförts tidigare och om vilket det finns en anteckning i fordonstrafikregistret. Domstolen och åklagaren ska registrera uppgifterna i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden enligt lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) för förmedling till fordonstrafikregistret.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2019.

96/2018

Helsingfors den 30 januari 2018

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Antti Häkkänen